

วิชาการออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนา สำหรับนักศึกษา
ของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
BOOK DESIGN BUDDHISM FOR YOUTH

T 0 3 8 3 0 5

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2542

เลขหม.....
เลขทะเบียน..... 38305
จัน, เดือน, ปี- 4 S.A. 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการศึกษาการออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนาสำหรับนักศึกษา
ของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
BOOK DESIGN BUDDHISM FOR YOUTH

โดย

น.ส. สมลักษณ์ นิลอังก ทอง

MISS.SOMLUK NIN-ANGTHONG

วันที่ 18 ม.ย. 73

อาจารย์ที่ปรึกษา-อาจารย์วิทยา หาญวารวิวงศ์ศิลป์

วันที่ 18 ม.ย. 73

หัวหน้าภาควิชานิตเทศศิลป์-ผศ.จิระพงษ์ ภูมิจิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการ(ภาษาไทย)	การออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนา
(ภาษาอังกฤษ)	BOOK DESIGN BUDDSIST FOR YOUTH
ชื่อ	น.ส. สมลักษณ์ นิลอ่างทอง
สาขา	วิชาศิลปะ ศิลปะ ภาควิชาศิลปะ
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์วิทยา ทารวารังศิลป์
พ.ศ.	2542

บทคัดย่อ

ความสำคัญของการศึกษาโครงการนี้คือ ศึกษาแนวคิดการสื่อประชาสัมพันธ์ในหัวข้อของพุทธศาสนาให้เข้าใจง่ายและน่าจดจำ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มนักศึกษา เพื่อที่จะต้องนำเสนอรูปแบบที่แปลกใหม่ไปจากเดิมให้น่าสนใจมากขึ้น สำหรับในเรื่องพุทธศาสนานั้นหลายคนอาจคิดว่าเป็นเรื่องไม่น่าสนใจ หรือเนื่องจากสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทุกคนรู้อยู่แล้ว บ้างก็อาจจะลืมเลือนไป เพื่อเป็นการตอกย้ำและกระตุ้นจิตสำนึกความรู้เดิมบ้างไม่มากก็น้อย โดยแนวความคิดนั้นให้เป็นที่น่าสนใจและตรงกับเนื้อหาของพุทธศาสนาให้เข้าใจง่ายและน่าจดจำมากยิ่งขึ้น โดยข้าพเจ้าใช้แนวคิดและรูปแบบที่ข้าพเจ้าสนใจและได้ศึกษาเพิ่มเติมมาประกอบกับงานนี้ จึงได้จัดทำโครงการวิทยานิพนธ์นี้ขึ้นเพื่อเป็นการเรียนรู้เพิ่มเติมในการออกแบบที่ข้าพเจ้าสนใจ และต้องการที่จะศึกษา ซึ่งได้ถูกรวบรวมไว้ในหนังสือฉบับนี้

สรุปผล

1. หนังสือส่งเสริมพุทธศาสนาที่จัดทำออกมานั้น จะเน้นรูปมากกว่าข้อความโดยใช้ภาพที่สามารถสื่อความหมายตามข้อความนั้นๆของพุทธศาสนา
2. ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายโดยส่วนใหญ่ จะชอบรูปภาพที่มีข้อความสั้นๆมากกว่าที่มีแต่ข้อความหรือเป็นบทความมากกว่ารูปภาพประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การทำหนังสือเล่มเล็ก ต้องมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีความน่าสนใจ และรูปเล่มเล็กกะทัดรัดตรงกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. หนังสือต้องสร้างจุดเด่นเพิ่มความน่าสนใจกับหนังสือให้แตกต่างไปจากเดิม เพื่อดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย
2. ใช้ภาพประกอบเป็นส่วนใหญ่เพื่อสนับสนุนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น
3. การนำเสนอภาพให้ตรงกับความหมายของเนื้อหาพุทธศาสนาโดยมีรูปแบบที่ต่างไปจากเดิมที่มีอยู่

กิตติกรรมประกาศ

การทำศิลปนิพนธ์ครั้งนี้จะสำเร็จไปไม่ได้ด้วยดี ถ้าขาดความช่วยเหลือของ
อาจารย์ วิทยาลัยนาฏวงษ์ศิลป์ และคณะกรรมการทุกท่านที่ให้คำแนะนำต่างๆที่สามารถเอื้อ
ต่องานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ศาสนาสอนให้คนมีจิตใจที่ดี ซึ่งเป็นที่ต้องการของสภาพสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงควรส่งเสริมพุทธศาสนาให้เข้าถึงกลุ่มนักศึกษามากขึ้น เนื่องจากนักศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อสังคมอย่างมากในอนาคตหรือปัจจุบันก็ตาม

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นโครงการศึกษาการออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนา โดยใช้ความรู้และการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการออกแบบหนังสือที่ต่างไปจากของเดิม วิทยานิพนธ์นี้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่ดูแล้วจะต้องปฏิบัติตาม เพราะเป็นเรื่องที่ทุกคนรู้กันอยู่แล้ว ในจิตสำนึกของทุกคน แต่จะปฏิบัติหรือไม่นั้นบังคับกันไม่ได้ วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้จะเน้นการออกแบบที่ต่างไปจากเดิม ให้น่าสนใจเหมาะสมและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
คำนำ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญภาพประกอบ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	1
1.4 กลุ่มเป้าหมาย.....	2
1.5 แนวทางบรรลุเป้าหมาย.....	2
1.6 แหล่งข้อมูล.....	3
2. ความสำคัญของวัยรุ่น.....	4
3. การจัดภาพประกอบ	
3.1 ภาพ.....	6
3.2 หน้าที่ของภาพประกอบ.....	7
4. ข้อมูลและรายละเอียดด้านเนื้อหา	
4.1 อธิปไตย 4.....	9
4.2 สังคหวัตถุ 4.....	10
4.3 พรหมวิหาร 4.....	10
4.4 หัวข้อธรรมในคำกลอน.....	11
5. การออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนา	
5.1 รูปแบบ.....	16
5.2 แบบร่างครั้งที่ 1.....	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 แบบร่างครั้งที่ 2.....19

5.4 แบบร่างครั้งที่ 3.....20

5.5 ปรับปรุงการออกแบบครั้งสุดท้ายพร้อมรูปเล่มที่สมบูรณ์.....22

5.6 ผลงานสมบูรณ์.....34

บทสรุป.....36

ประวัติผู้เขียน.....37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
1. แบบร่างครั้งที่ 1.....	17-18
2. แบบร่างครั้งที่ 2.....	19
3. แบบร่างครั้งที่ 3.....	20-21
4. ปรับปรุงการออกแบบครั้งสุดท้ายพร้อมรูปเล่มที่สมบูรณ์.....	22-33
5. ผลงานสมบูรณ์.....	34-35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากหนังสือเดิมส่วนใหญ่ จะเน้นเพียงให้ความรู้โดยมีข้อความทั้งอธิบาย และยกตัวอย่างเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยน่าสนใจเท่าที่ควรสำหรับนักศึกษา เพื่อเป็นการ กระตุ้นและต่อยอดความรู้เดิมของนักศึกษาให้หันมาสนใจพุทธศาสนา หรือเป็นเพียงการ เตือนสติ จึงจัดทำหนังสือชุดนี้ขึ้น โดยเลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพนักศึกษา เพื่อเป็นที่ เข้าใจง่าย มีรูปเล่มเล็กกะทัดรัด ง่ายต่อการพกพาและเก็บรักษา

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- ศึกษาการออกแบบกราฟฟิคที่ใช้ภาพแทนความหมาย
- ศึกษาการทำหนังสือที่นำเสนอวิธีการสอนและให้ความรู้ที่ต่างไปจากเดิม

ขอบเขตของโครงการ

- หนังสือจำนวน 12 เล่ม ขนาด กว้าง 3.5 นิ้ว ยาว 3.5 นิ้ว
- กล่องใส่หนังสือจำนวน 3 กล่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มเป้าหมาย   นักศึกษาทั่วไป

แนวทางบรรลุเป้าหมาย

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือในแนวพุทธศาสนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน
  - ศึกษาแนวทางการออกแบบโดยรวมทั้งหมด
  - ศึกษาการใช้ภาพประกอบ ที่จะใช้ในแต่ละหัวข้อ
2. ศึกษาถึงความหมายของเนื้อหาความที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และวิเคราะห์ข้อมูลจาก
  - หนังสือหัวข้อธรรมในคำกลอนของ ท่านพุทธทาส
  - หนังสือจากมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
  - ทำความเข้าใจในความหมายของคำสอนพุทธศาสนาในหัวข้อที่จะนำเสนอ จากหนังสือ คู่มือ-คูใจ วิชาธรรมวิภาค
3. ศึกษากลุ่มเป้าหมาย
  - นักศึกษาทั่วไป
4. ศึกษาลักษณะของการใช้ภาพประกอบที่เหมาะสม
5. นำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมาวิเคราะห์ สรุป
  - กำหนดการวางรูปแบบทั้งหมดรวมทั้งภาพประกอบด้วย ให้ตรงกับเนื้อหาความในแต่ละข้อของพุทธศาสนาที่นำเสนอ

แหล่งข้อมูล

- หนังสือหัวข้อธรรมในคำกลอน (พุทธทาสภิกขุ)
- ทางแห่งความสำเร็จ (พระธรรมวิสุทธิธารจารย์)
- การศึกษาเพื่อสันติภาพ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต)
- คู่มือ-คูใจ วิชา ธรรมวิภาค (เลียงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้แต่งพระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ความสำคัญของวัยรุ่น

ในสังคมนี้มีคำพูดที่อ้างกันบ่อยอย่างหนึ่งว่า “เด็กเป็นอนาคตของชาติ” ทั้งนี้เพราะเด็กจะเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ถ้าเด็กเติบโตขึ้นอย่างดี ชาติก็จะประกอบด้วยคนดีที่เป็นกำลังสร้างสรรคให้ชาติเจริญก้าวหน้า

ข้อสำคัญ เมื่อเด็กจะเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่นั้น จะผ่านช่วงตอนสำคัญของชีวิต ที่เรียกว่า วัยรุ่น วัยรุ่นเป็นช่วงต่อระหว่างการเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ หรือเป็นขั้นตอนที่จะก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จึงมักเป็นจุดตัดสินใจว่าคนนั้นจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้หรือไม่ ถ้าผ่านวัยรุ่นไปได้ด้วยดี ก็หวังได้ว่าคนนั้นจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดี แต่ถ้าไม่สามารถผ่านไปได้ด้วยดี ชีวิตก็มักอับหรืออ่อนกำลัง ฉะนั้น ความสำเร็จในการนำชีวิตผ่านวัยรุ่น จึงเป็นตัวตัดสินอนาคตของบุคคลและของชาติอย่างสำคัญยิ่ง

ในช่วงตอนสำคัญของวัยรุ่นนี้ ช่างในตัวเองก็มีความเปลี่ยนแปลงมากมายและรวดเร็ว ช่างนอกก็มีสิ่งแปลกใหม่ที่ล่อเร้ากระตุ้นเตือนหรือเฝ้าหวาดหลอกหลาย วัยรุ่นจึงเป็นช่วงตอนของการทดสอบความสามารถทั้งด้านปัญญา และด้านจิตใจ

ด้านปัญญา วัยรุ่นเป็นที่ทดสอบว่า เจ้าตัวผู้นั้น จะไหวตัวรู้เท่าทันต่อสิ่งแปลกใหม่ที่ตนพบหรือผ่านเข้ามาหรือไม่ รู้เพียงพอที่จะแยกออกใหม่ว่าอันไหนดีหรือร้าย เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ จะนำไปสู่ความเจริญหรือความเสื่อมกันแน่ และจะต้องรู้จักใช้ช่วงเวลาอันสำคัญนี้ในการพัฒนาชีวิตของตนให้ได้ผลมากที่สุด

ด้านจิตใจ วิทยุรุ่นก็จะได้รับการทดสอบว่า เจ้าตัวมีความเข้มแข็งมั่นคงเพียงใด ที่จะดำรงตนอยู่ในความถูกต้องดีงาม ยืนหยัดอยู่ในกิจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนและในวิถีทางแห่งความถูกต้องและความเจริญก้าวหน้า ท่ามกลางสิ่งล่อเร้าเย้ายวนยั่วยู่ทั้งปวง โดยมีความเป็นตัวของตัวเอง ที่จะไม่หลงไหลไหลหวั่นไหวไปตามเสียงชักจูง แต่สามารถเป็นหลักชักนำหรือชักจูงพวกพ้องเพื่อนฝูงให้ก้าวไปด้วยกันในทางที่ถูกต้อง เพื่อสร้างสรรคชีวิตและสังคมที่ดีงามให้สำเร็จ

วิทยุรุ่นที่ผ่านบททดสอบของวิทยุนี้ไปได้ด้วยดี นั้นแหละคืออนาคตของชาติที่แท้จริง และไม่ใช่เท่านั้น แต่เป็นอนาคตของครอบครัว ของพ่อแม่พี่น้อง ของบรรดาญาติมิตร และของตนเองด้วย

เด็กเป็นอนาคตของชาติ วิทยุรุ่นจึงเป็นผู้ตัดสินว่าชาติจะมีอนาคตหรือไม่ ฉะนั้นชาติไทยจึงหวังจากวิทยุรุ่นว่า เธอทั้งหลายจะผ่านบททดสอบไปได้ด้วยดี ทั้งด้านภูมิปัญญา และด้านจิตใจ แล้วช่วยกันสร้างสรรคชาติไทยและมวลมนุษยชาติให้รุ่งเรืองเกษมสันต์

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)

บทที่ 3

การจัดภาพประกอบ

3.1 ภาพ (Pictures)

ส่วนประกอบที่สำคัญอันดับสองในงานออกแบบกราฟิกโดยทั่วไปก็คือภาพ อันหมายความว่ารวมถึงภาพถ่าย และการเขียนภาพ ซึ่งมักเรียกรวมกันว่าภาพประกอบ

การใช้ภาพประกอบในงานออกแบบกราฟิก ส่วนใหญ่จะเป็นไปเพื่อดึงดูดความสนใจ และแสดงประกอบกับเรื่องราวข่าวสารต่างๆที่จะนำเสนอต่อสายตาของผู้ดู ให้เกิดความรู้สึก ความเข้าใจคล้อยตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่มุ่งหวังไว้ ดังนั้น การนำภาพประกอบประเภทต่างๆมาใช้กับงานออกแบบจึงควรมีข้อคำนึงในสิ่งต่อไปนี้

1. ต้องการให้ข่าวสารดึงดูดความสนใจด้านการใช้ภาพหรือถ้อยความเพียงใด
2. มีบางส่วนของเนื้อหาที่ไม่ชัดเจน และสามารถอธิบายด้วยภาพประกอบได้หรือไม่
3. มีการอ้างถึงความเป็นจริงที่แน่นอนในเนื้อหา เช่น เหตุการณ์ สถานที่ หรือบุคคลที่ต้องนำมาเป็นภาพประกอบหรืออธิบายให้เข้าใจ หรือไม่
4. มีเนื้อหาใดที่ต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงการกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอนหรือไม่
5. มีภาพ และสัญลักษณ์ใดที่เหมาะสมกับรูปแบบและแสดงความรู้สึกร่วมกับข่าวสารนั้นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 หน้าที่ของภาพประกอบ

หน้าที่ของภาพประกอบที่นำมาใช้ในงานกราฟิก ประเภทต่าง ๆ นั้น พอจะสรุปเป็นสังเขปได้ว่า

1. เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ
เป็นหน้าที่หลักของภาพประกอบในงานออกแบบกราฟิกทุกประเภท ที่ช่วยให้เกิดความแตกต่างขึ้นในงานด้วยพื้นที่, เส้น, สี สันที่เด่นสะดุดตาทำให้ข่าวสารนั้น ๆ น่าสนใจขึ้น
2. เพื่อประกอบการอธิบายความรู้
กราฟิกช่วยเป็นสื่อแสดงข้อความที่มองไม่เห็นได้จริง ด้วยการสร้างภาพประกอบการอธิบายความรู้ให้มองเห็นได้กระจ่างขึ้น เช่น ภาพโครงสร้างของโมเลกุล แผนภูมิ หรือการเขียนภาพด้านตัด ในงานเขียนแบบ เป็นต้น
3. เพื่ออธิบายความคิดรวบยอด
เช่น การเขียนเครื่องหมาย, สัญลักษณ์ และแผนภาพต่าง ๆ เพื่อมีความหมายแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ
4. เพื่อการอ้างอิงแทนสิ่งที่ปรากฏจริง
เมื่อข่าวสารมีเนื้อความที่เกี่ยวข้องและบ่งชี้ถึงความเป็นจริงต่างๆ เช่น สถานที่ บุคคลหรือเหตุการณ์ ย่อมต้องการภาพประกอบมาช่วยเสริมความเข้าใจ บรรยากาศและอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ดูให้เกิดความกระจ่างชัดในวัตถุประสงค์ของข่าวสารนั้นๆ
5. เพื่อประกอบข้อมูลทางสถิติ
ข่าวสารบางอย่างไม่เหมาะที่จะนำภาพประเภทภาพถ่ายหรือภาพเขียนมาแสดงประกอบคำอธิบายได้ชัดเจน เช่น ข้อมูลที่เป็นตัวเลข, ข้อมูลทางสถิติ ดังนั้นจึงมักจะนิยมเขียนเป็นกราฟ, แผนภูมิ ตามระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นภาพประกอบในลักษณะของลายเส้นทางเรขาคณิตขึ้นแทน

สำหรับการนำภาพประกอบมาใช้ร่วมในการออกแบบกราฟิกนั้น นอกจากผู้ออกแบบจะต้องมีหลักการและข้อคำนึงดังกล่าวแล้ว ผู้ออกแบบยังจะต้องเรียนรู้เทคนิคและกรรมวิธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตการใช้ภาพประกอบประเภทต่างๆ เช่น ภาพเขียน ภาพวาด ที่เกิดจากฝีมือจากนักเขียนภาพประกอบ ภาพที่กระทำขึ้นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ภาพที่เกิดจากเทคนิคการบันทึกภาพ หรือภาพประกอบสำเร็จรูปที่ได้จากเครื่องพิมพ์ ซึ่งเทคนิคกรรมวิธีการผลิตและการนำมาใช้จากวิธีดังกล่าว แม้ว่าผู้ออกแบบจะไม่ได้เป็นผู้กระทำขึ้นมาด้วยตนเอง แต่ก็ต้องมีการสั่งการการติดตามผลในสิ่งที่ต้องการและวิจารณ์เพื่อความเหมาะสมกับข่าวสารนั้นๆได้

จากหลักการและส่วนประกอบต่างๆในการออกแบบกราฟฟิกที่กล่าวมานี้ มิใช่เป็นกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวเสมอไปเพราะการออกแบบกราฟฟิกก็มีวิธีการแก้ปัญหาเช่นเดียวกับการออกแบบสาขาอื่น ที่อาจต้องสลับขั้นตอนการแก้ปัญหา เพื่อหาภาพที่ปรากฏให้เป็นไปตามความเหมาะสมกับหลักการของการจัดองค์ประกอบศิลป์ ที่ควรคำนึงถึงหลักพื้นฐาน

3 ประการ คือ

1. ความมีเอกภาพ
2. ความสมดุล
3. มีจุดแห่งความสนใจ

โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญคือ ตัวอักษร ภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ แผนที่ ฯลฯ ด้วยการจัดระยะห่าง และการกำหนด ตำแหน่งขององค์ประกอบต่างๆให้อยู่รวมกันได้อย่างเหมาะสมในแต่ละหน้า และสัมพันธ์กลมกลืนกันจนตลอดเรื่อง

บทที่ 4

ข้อมูลรายละเอียดด้านเนื้อหา

4.1 อธิปไตย 4 (ธรรมให้สำเร็จความประสงค์)

1. **ฉันทะ** มีความพอใจในสิ่งนั้น
2. **วิริยะ** เพียรหมั่นประกอบสิ่งนั้น
3. **จิตตะ** เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น
4. **วิมังสา** หมั่นตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น

ฉันทะ คือความพอใจรักใคร่ในสิ่งที่ตนกระทำ เช่น เป็นนักเรียนก็พอใจในการที่จะศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าหาความรู้ให้แตกฉานในทุกสาขาวิชาที่มีในตารางการเรียนการสอน หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งก็พอใจต่ออาชีพของตนนั้นให้มากๆ

วิริยะ หมายถึงความขยัน ความเพียรพยายามไม่เกียจคร้าน หรือเบื่อง่ายต่อหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะทำกิจการงานใดก็ตาม เป็นคนที่อดทนสู้จนได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้

จิตตะ การเอาใจฝักใฝ่จดจ่อ หรือเอาใจใส่ต่อกิจการงานต่างๆ ที่ตนลงมือกระทำไป สิ่งไหนไม่ดี ไม่เหมาะไม่ควรก็ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาขึ้น ติดตามผลงานและประเมินผลงานอยู่ทุกระยะ ไม่ปล่อยปละละเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิมังสา ใช้ปัญญาพิจารณา ตริตรองหาเหตุและผลของกิจการงานที่ตนดำเนินการ สิ่งใดดีมีประโยชน์สร้างผลสำเร็จให้ก็จดจำไว้ สิ่งใดยังบกพร่องผิดพลาด ก็นำมาพิจารณาดูสาเหตุแล้วรีบแก้ไขทันที

4.2 สังคหวัตถุ 4

1. ทาน ให้ปันสิ่งของ ของตนแก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน
2. ปิยวาจา เจรจาวาจาอ่อนหวาน
3. อุตถจริยา ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์
4. สมานัตตตา ความเป็นผู้มีตนเสมอ ไม่ถือตัว

ทาน การให้ปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปันกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันด้วย วัตถุประสงค์ถึงให้ความรู้และการแนะนำคำสั่งสอน

ปิยวาจา คือวาจาเป็นที่รัก ดูดีมีใจ ซาบซึ้งใจ คือกล่าวคำที่สุภาพอ่อนหวานสมานสามัคคีให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงถ้อยคำที่แสดงประโยชน์ ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้ยินยอมตาม

อุตถจริยา การประพฤติประโยชน์ คือการชวนช่วยช่วยเหลือกิจการงาน บำเพ็ญประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตามบทบาทและหน้าที่ของตน

สมานัตตตา มีความเสมอต้นเสมอปลาย คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนสม่ำเสมอในเพื่อนมนุษย์ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไข ตลอดจนการวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

4.3 พรหมวิหาร 4

1. เมตตา ความรักใคร่ ปราบปรามจะให้เป็นผู้สุข
2. กรุณา ความสงสาร คิดจะช่วยให้พ้นทุกข์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มุทิตา ความพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี
4. อุเบกขา ความวางเฉย ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ

เมตตา ความรักใคร่ปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุขอันเป็นที่ทุกคนปรารถนามีทั้งความสุขกาย และความสุขใจ จะให้ความสุขที่ว่านั้นเกิดแก่ผู้อื่นได้หลายวิธี เช่น การช่วยเหลือทางกาย คือช่วยให้ข้าวปลาอาหาร ช่วยเหลือทางวาจา เช่นพูดจาไพเราะ หรือการช่วยเหลือทางใจ เช่น มีความปรารถนาดีต่อเขา

กรุณา ความสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์คือสิ่งที่เบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ช่วยเหลือทางกาย เช่นช่วยคนกำลังตกน้ำ หรือช่วยรักษาพยาบาลคนเจ็บให้รอดพ้นจากอันตราย

มุทิตา ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุข ความสำเร็จ หรือความเจริญก้าวหน้า ในชีวิตและการทำงาน เป็นต้น หรือเห็นคนอื่นได้รับเกียรติยศ ได้รับศถาบรรดาศักดิ์ก็แสดงความยินดีปรีดาด้วย ไม่มีจิตใจริษยา หรือโกรธเคือง คนที่มีมุทิตาจิตย่อมผูกมิตร สร้างไมตรีกับคนอื่นได้ง่าย

อุเบกขา ความวางเฉย ไม่ดีใจไม่เสียใจเมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ คือมีจิตใจเป็นกลางเพราะพิจารณาตามหลักของกฎแห่งกรรมที่ว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำกรรมดี ย่อมจะได้รับผลดี ใครทำกรรมชั่ว ย่อมจะได้รับผลชั่ว ตัวเราไม่ควรไปดีใจหรือซ้ำเติมความวิบัติของเขา ผู้มีความคิดเช่นนี้ท่านเรียกว่า มีอุเบกขา

4.4 หัวข้อธรรมในคัมภีร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิบาท 4

ฉันทะ

อันการ นั้นประเสริฐ ตรงที่สนุก
 ยิ่งทำงาน ยิ่งเป็นสุข ทุกสถาน
 ทำชีวิต ให้สดใส ใจเบิกบาน
 ในการทำงาน ประจำวัน นั้นเองนา

วิริยะ

ฟังผู้อื่น ฟังได้ แต่ภายนอก
 ท่านเพียงแต่ กล่าวบอก หรือพรัาสอน
 ต้องทำจริง เพียรจริง ทุกสิ่ง,ตอน
 นี้,จึงถอน ตัวได้ไม่ ตกจม

จิตตะ

จงรักษา ดวงใจ ให้ผ่องแผ้ว
 อย่าถือแนว การถือ คือเหตุผล
 อย่าถือแต่ ตามตำรา จะพาดน
 ให้เวียนวน ติดตั้ง นั่งเปิดดู

วิมังสา

จะส่วนเหตุ ส่วนผล ยลประจักษ์
 เห็นตระหนักร ว่าอะไร อย่างไรสนอง
 แก่คำถาม แจ้งถนัด ชัดทำนอง
 ตามที่ต่อง ปฏิบัติ ชัดลงไป

สังคหวัตถุ 4

ทาน

การช่วยเพื่อน เหมือนช่วย ตัวเราเอง
เมื่อจิตเฟง เล็งช่วย ทวยสหาย
ยอมลดความ เห็นแก่ตัว ลงมากมาย
ทุกทุกราย อย่าเขวียงขว้าง ช่างหัวมัน

ปิยวาจา

เมื่อจะพูด ไยมิพูด ให้ไพเราะ
ไยมิเหยาะ แยมสักนิด ปิดผิวขนม
เมื่ออยากเผย ความดำริ หรือติชม
อยากประหม่อม อยากบัญญัติ หรือว่านำ

จงเลือกวิธี เลือคำ อย่าทำหยาบ
คล้ำที่ผิด หรือจะทาบ ที่งามขำ
ใช้สำเนียง มิตรภาพ มิลาบล้ำ
ถูกเงื่อนงำ จับใจไว้ ได้กลมกลืน

ที่บางคน ชอบที่มๆ ทำม้ง่าย
ก็ต้องได้ ทุกข์ที่ไม่ ควรจะฝัน
เสียแยมนิด กลืนกันง่าย สบายยื่น
ไยมิพูด คำชุ่มชื่น เมื่อพูดจา

อรรถจริยา

ต้องทำดี จึงจะมี ที่ให้พึ่ง
ไม่มีดี นิดหนึ่ง พึ่งเขาไหน
ทำดีไป พึ่งตัว ของตัวไป
จึงจะได้ ที่พึ่ง ซึ่งถาวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมานัตตตา

สหายเอ๋ย ตัวเรา มิได้มี
แต่พอเผลล ตัวเรามี ขึ้นมาได้
พอหายเผลล ตัวเรา ก็หายไป
หมดตัวเรา เสียได้ เป็นเรื่องดี

สหายเอ๋ย จงถอน ซึ่งตัวเรา
และถอนทั้ง ตัวเขา อย่างเต็มที่
ให้มีแต่ ปัญญา และปรานี
อย่าให้มี เรา-เขา เบาเหลือเอ๋ยฯ

พรหมวิหาร 4

เมตตา

เห็นแก่ตัว เบบาง ลงเท่าไร
ยิ่งเข้าใกล้ พระนิพพาน เห็นปานนั้น
รอดตัวได้ เพราะไม่มัว ช่างหิวมัน
จงพากัน ไคร่ครวญ ถ้วนทุกคน

กรุณา

อย่าบ้าบิ่น มัวแต่อ้าง ช่างหิวมัน
ถ้าเรื่องนั้น เกี่ยวกับเพื่อน มนุษย์หนา
ต้องเอื้อเพื่อ ปฏิบัติ เต็มอัตรา
โดยถือว่า เป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตาย

มุทิตา

เขาอยากดัง เท่าไร ให้เขาเถิด
ช่วยชูเชิด ให้ประจักษ์ ด้วยศักดิ์ศรี
ให้ดังก้อง ท้องฟ้า อย่างอุสนี
ต่างฝ่ายมี ผลงาม ตามเรื่องตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาอยากเด่น เเท่าไร ให้เขาเถิด
 จะไม่เกิด กรรมกะสี ที่ข้าสาม
 มุทิตา สาธุกรรม ทำให้งาม
 สมานความ รักใคร่ เป็นไมตรี

อุเบกขา

อย่าสอดส่าย ให้เกินเหตุ
 บางประเภท แกล้งทำบอด ยอดกุศล
 มัวสอดรู้ สอดเห็น จะเป็นคน
 เอาไพลน ตนไป จนไหม้หมอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การออกแบบหนังสือส่งเสริมพุทธศาสนา

รูปแบบ

ต้องการให้หนังสือที่จัดทำขึ้นมาชุดนี้แตกต่างไปจากของเดิมที่มีอยู่ และเพื่อให้ตรงกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย จึงเป็นการจัดวางที่ดูแล้วไม่แน่นไปด้วยข้อความ ใช้ภาพแทนความหมาย อ่านง่าย และให้รูปเล่มเล็กกะทัดรัดง่ายต่อการพกพาและเก็บรักษา

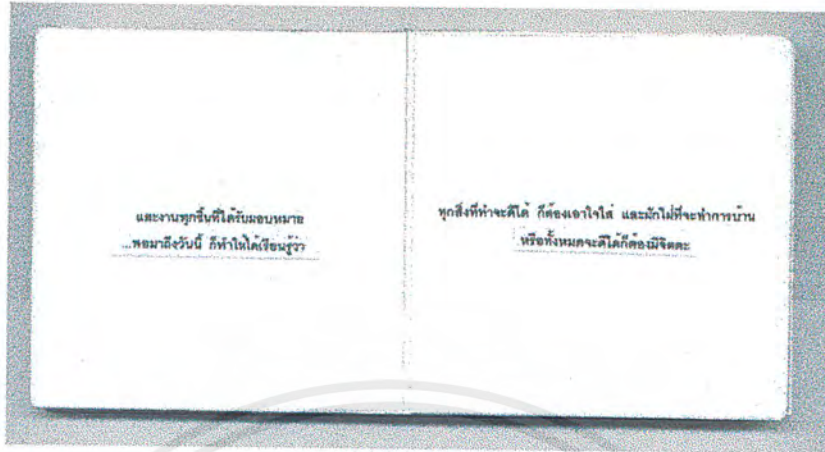

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 1

ออกแบบโดยต้องการให้แตกต่างไปจากหนังสือเดิมทั่วไปและให้น่าสนใจจึงให้เป็นสีขาวทั้งเล่ม รวมทั้งตัวหนังสือ รูปเล่มกะทัดรัด มีข้อความเป็นบทความที่น่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างครั้งที่ 2

รูปชุดที่ 2

การจัดวางตัวหนังสือสอดคล้องกับความหมายของคำสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 2.1

การวางตัวหนังสือจะจัดวางให้ตรงกับความหมายของคำานั้น ส่วนภาพประกอบจะใช้ภาพประกอบเชิงเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรับปรุงการออกแบบครั้งสุดท้ายพร้อมรูปเล่มที่สมบูรณ์

รูปชุดที่ 3.1

เล่มที่ 1 ในหัวข้ออิทธิบาท 4 คือฉันทะ จึงใช้สีโดยรวมของเล่มให้มีสีส้มค่อนข้างสนุกสดใส ใช้ภาพประกอบที่บ่งบอกถึงความสนุก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.2

เล่มที่ 2 ในหัวข้อชุดอิทธิบาท 4 คือวิริยะ ใช้ภาพประกอบที่แสดงถึงความพยายาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.3

เล่มที่ 3 ในหัวข้ออิทธิบาท 4 คือจิตตะ สี่ที่เข้ค่อนข้างเข้มเพื่อให้ข้อความนั้นๆ
อ่านยาก ต้องตั้งใจอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.4

เล่มที่ 4 ในหัวข้ออิทธิบาท 4 คือวิมังสา ภาพจะให้อารมณ์นิ่งๆ เหมือนกำลังใช้ความคิด เพื่อให้ตรงกับความหมายในหัวข้อนี้

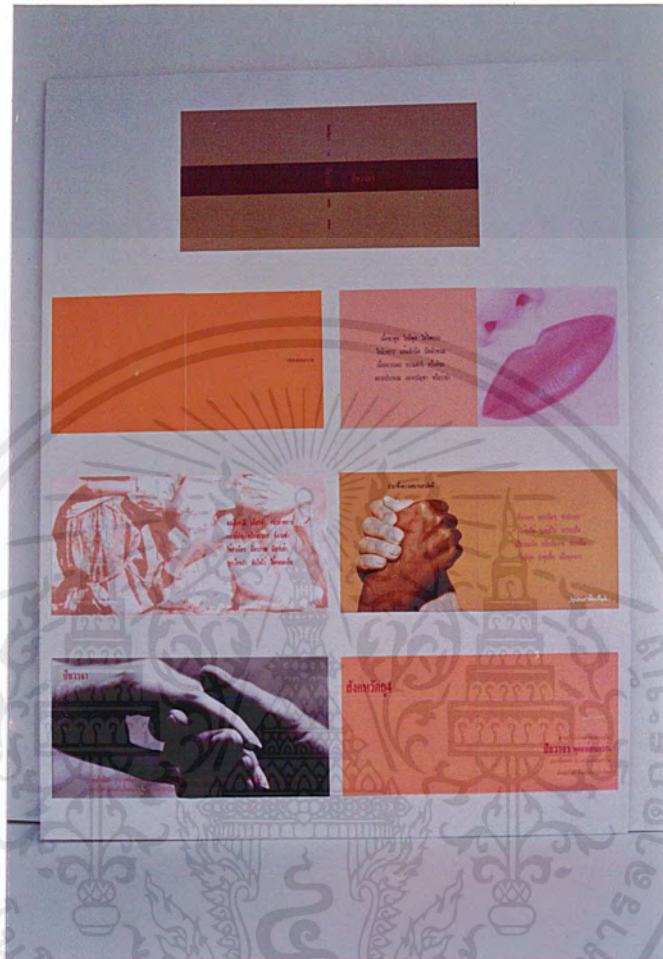
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.5

เล่มที่ 1 ในหัวข้อสังคหวัตถุ 4 คือทาน ใช้สีที่ดูแล้วหมองๆ ประกอบกับใช้ภาพที่แทน
ความหมาย ให้

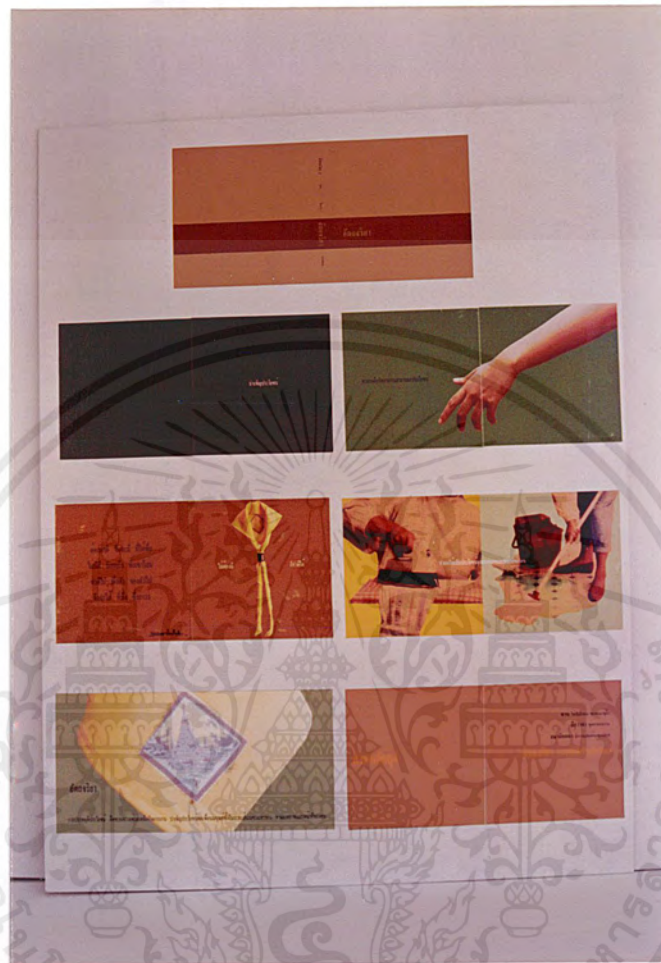
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.6

เล่มที่ 2 ในหัวข้อสังคหวัตถุ 4 คือปิยวาจา ใช้สีโดยรวมให้หวานเพื่อช่วยให้ความหมายเด่นชัดมากขึ้น

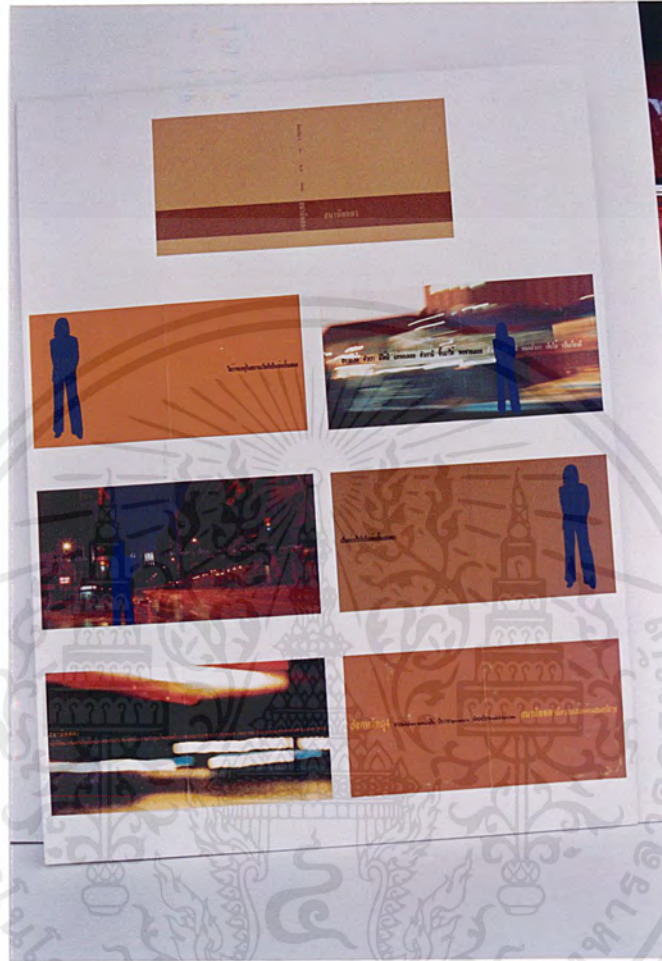
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.7

เล่มที่ 3 ในหัวข้อสังคหวัตถุ 4 คืออรรถจริยา ใช้ภาพประกอบและสีโดยรวมที่แสดงถึงความหมายในหัวข้อนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.8

เล่มที่ 4 ในหัวสังคหวัดถุ 4 คือสมานัตตตา ใช้ภาพและการจัดวางให้มีความรู้สึกละมึนและมีความหมายตามในหัวข้อ

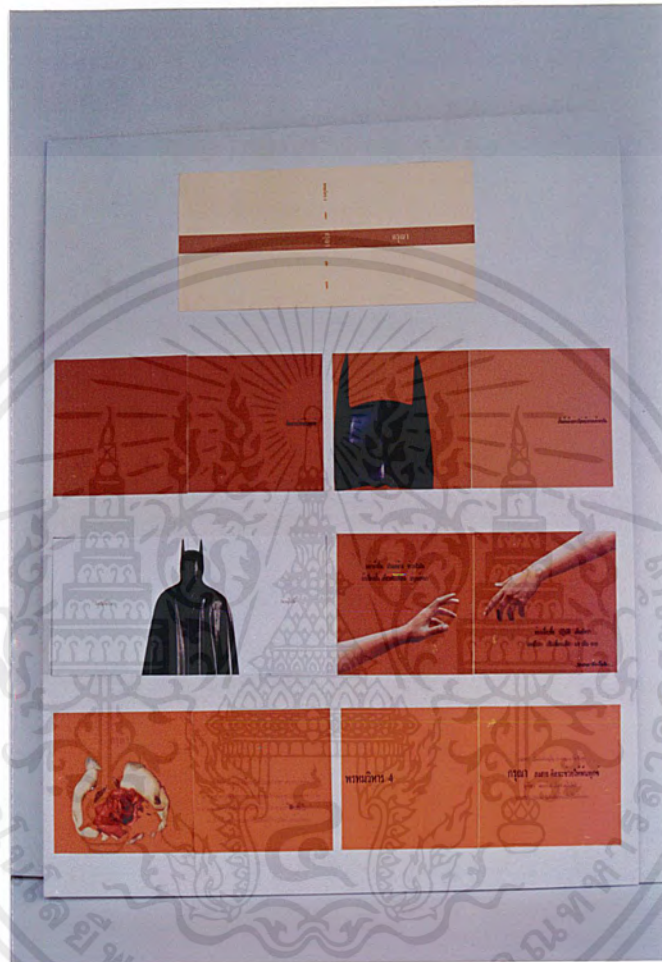
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.9

เล่มที่ 1 ในหัวข้อพรหมวิหาร 4 คือเมตตา ใช้ภาพที่แสดงความรู้สึกเดียวกับความหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.10

เล่มที่ 2 ในหัวข้อพรหมวิหาร 4 คือกรอุณา ใช้ภาพเชิงเปรียบเทียบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปชุดที่ 3.11

เล่มที่ 1 ในหัวข้อพรหมวิหาร 4 คือมุกดา ใช้ภาพที่แสดงความหมายเดียวกับข้อความเพื่อเพิ่มความน่าจดจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

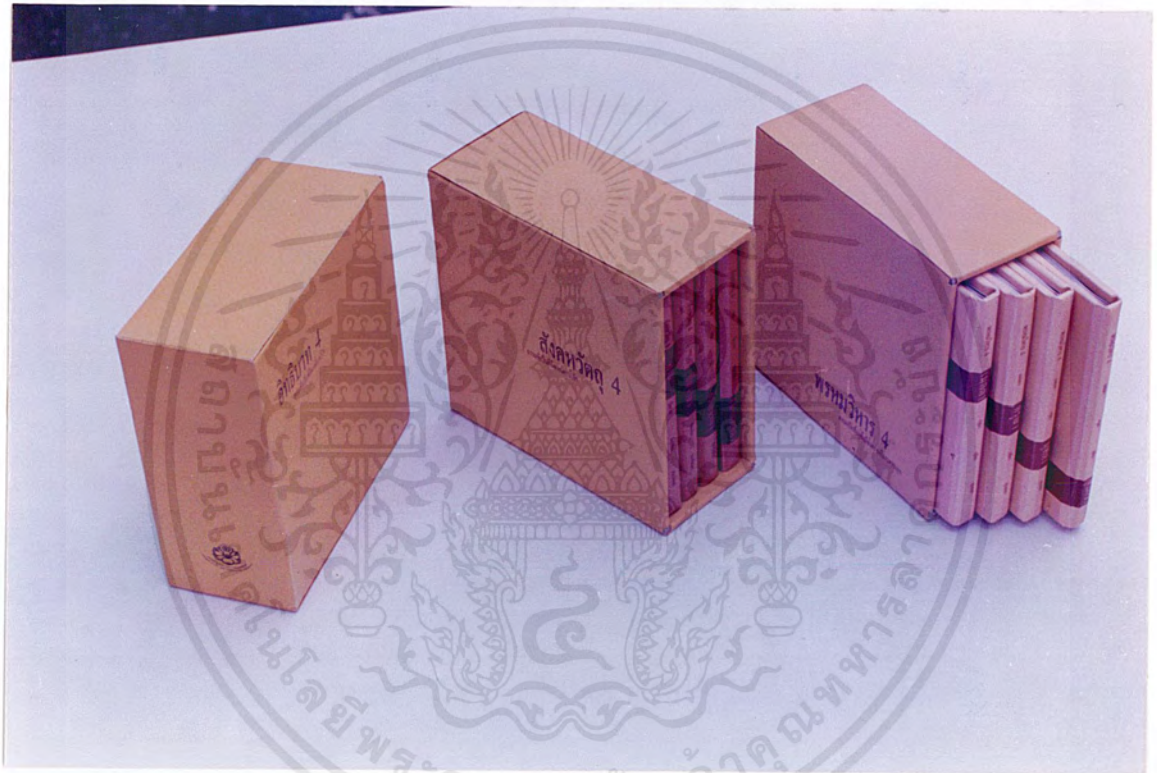

รูปชุดที่ 3.12

เล่มที่ 4 ในหัวข้อพรหมวิหาร 4 คืออุเบกขา ใช้ภาพเชิงเปรียบเทียบแทนความหมายของ
ข้อความเพื่อให้น่าจดจำยิ่งขึ้น

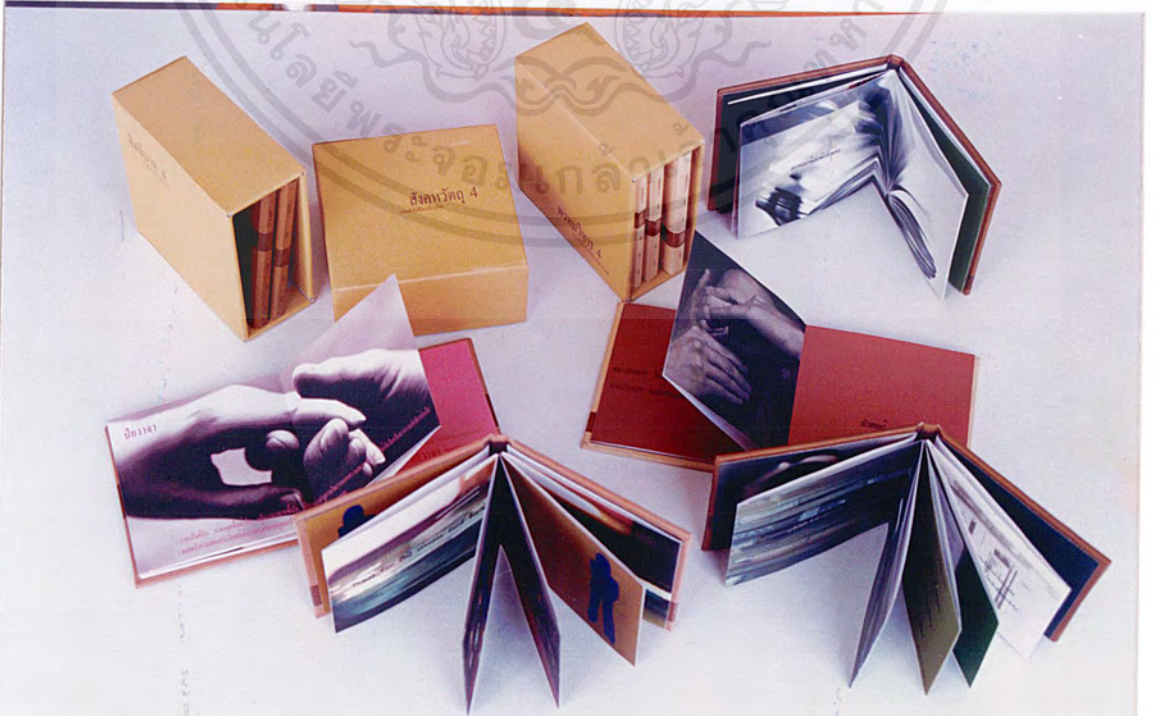
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

1. ผู้แต่งพุทธทาสภิกขุ “หัวข้อธรรมในคำกลอน” พิมพ์ที่ หจก.เอมมี เทรดิ่ง สำนักพิมพ์ สุขภาพใจ พิมพ์ครั้งที่ 2 ปี 2542
2. ผู้แต่งคณาจารย์แห่งโรงพิมพ์เลี้ยงเชียง “คู่มือ-คูใจ วิชาธรรมวิภาค” พิมพ์ที่ โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียง ปี 2537
3. ผู้แต่งพระธรรมวิสุทธิอาจารย์ “ทางแห่งความสำเร็จ” จัดพิมพ์โดยธรรมสภา
4. ผู้แต่งพระเทพเทวี (ประยุทธ์ ปยุตโต) “พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”
5. ผู้เขียนบทความพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ชื่อบทความ “คำนำของผู้เรียบเรียง” ชื่อหนังสือการศึกษาเพื่อสันติภาพพิมพ์ครั้งที่ 4 ปี 2538